

VEIK
GAUGE,

BE
SU

JANNA FROY

Kaip aš
lengviausi
valgyti

ORAS PUSRYČIAMS

Alma littera

2

Kai pradėjau lankyti šeštą klasę, atėjo Mozė. Jis buvo pirmas naujokas po manęs, todėl atsisėdo šalia. – Sveika, aš vardu Mozė Evangelistas, – tarė jis tiriamai žvelgdamas į mane primerktomis akimis. Jis buvo stambokas, nešiojo akinius, veidas nusėtas strazdanų, tamsūs plaukai pasišiaušę. Mozė daug kalbėjo. Per pertraukas mudu vaikščiodavome ir šnekučiuodavomės. Tiesa, jis be paliovos kalbėdavo vienas ir tikėjosi, kad aš jo klausausi. Po pirmos savaitės žinojau apie jį begalę dalykų. Jo senelis ispanas, todėl toks keistas buvo jo vardas. Bet jis dar niekada nesilankė Ispanijoje. Jis kolekcionavo kaktusus, jų augino per šimtą. Tuo metu jis kaip tik daigino mamutmedį ir bananmedį. Namuose jis turėjo seną pražilusį pudelį, kurį paveldėjo iš savo prosenelės, šis imdavo kandžiotis, jeigu būdavo prastai nusiteikęs. Be to, Mozės tėvai gyveno atskirai. Jo mama

advokatė, ji beveik nebūdavo namuose. Jo tėvas rašė eilėraščius apie meilę, kurių niekas nepirko, vis keitė drauges ir gyveno nušiorusiam ankštame bute miesto pakrašty, kuriame – jeigu tikėtume Moze – tvyrojo absoliutus chaosas, visur mėtėsi kaupinos peleninės ir tušti vyno buteliai.

– Tu tokia tylenė, – nusistebėjo Mozė penktadienio popietę, kai muduėjome į autobusų stotelę. – Ar tu italė, senjora Serafina Džiordano? – nerimo Mozė, prisikišęs kuo arčiau manęs. Jo akinių stiklai blykčiojo saulės šviesoje.

Aš linktelėjau.

– Į tave pažiūrėjęs to nepasakytum, – pareiškė Mozė purtydamas galvą ir vėl sužiuro į mane.

Taip mudu susidraugavome. Aš papasakojau Mozei apie savo noną ir meilę Italijai, mūsų kaimui ir Andželeitai. Papasakojau, kad mano senelė italė anksčiau vis rūkydavo kubietiškus cigarus, o dabar, kai jai nebegei su galva, ji kalba vien apie pyragus. Bet dažniausiai ji ir to neįstengia. Tądien Mozės kambaryje, ant kelių laikydama Bruno, jo kandžiotis linkusį pudelį, dėl visko apsiverkiau. Verkiau, verkiau ir verkiau, o Mozė kantriai sėdėjo šalia ir nieko nesakė, tik laukė, kol baigsiu verkti.

Septintoje klasėje mudu su Moze pradėjome pūsti saksofoną, viskas klostėsi gerai.

Mozė buvo kaip ir aš: jo gyslomis tekėjo truputis užsienietiško kraujo, kurio šiaip nė nepastebėtum, jis mėgo būti lauke, mudu kartu su Bruno eidavome į mišką arba

gulėdavome šalimais saulėgražų lauke, kartu skaitėme Karlo Majaus knygas, kokias tik pavykdavo gauti.

Jo mamutmedis augo beprotiškai greitai, ir vieną dieną jis man jį padovanojo. Bananmedis neišgyveno paskutinės žiemos, bet Mozė jau daigino kitą.

– Ačiū, – nudžiugau ir pastačiau mažą gležną mamutmedį ant savo palangės.

– O kai jis užaugs toks didelis, – Mozė bakstelėjo pirštu į langą per gerą sprindį aukščiau mamutmedžio, – nuvažiuosime į Italiją ir aplankysime tavo noną, tavo kaimą ir karvę Andželetą.

Mudu vienas kitam nusišypsujome.

Beveik visų dalykų Mozės pažymiai buvo prasti, aš baiminausi, kad jis liks antriems metams ir aš jį prarasiu. Tik dailė ir muzika Mozei gerai sekėsi.

– Tau reikia daugiau mokytis, – raginau jį. – Tavo matematikos, fizikos ir biologijos pažymiai svyruoja tarp trejeto ir ketverto.

Visuomet skubanti Mozės mama pasamdė jam privatą mokytoją, bet Mozė vis tiek nė trupučio nesisistengė. Kartą, kai viešėjau pas jį, man į galvą šovė mintis. Iš savo sąsiuvinų ant baltų lapelių išrašiau svarbiausias taisykles bei formules ir priklijavau ant sienų. Jo kambaryje, koridoriuje, svetainėje, net vonios kambaryje ant veidrodžio.

– Tau tai padės, – užtikrinau jį.

Mozė tik perkreipė savo putlų strazdanotą veidą.

– Kad ir ką darytum, vis ko nors išmoksi, – tariau jam patenkinta. – Kai laistysi kaktusus arba persodinsi bananą – geometrijos, kai pusryčiausi virtuvėje – algebros, kai

pietausi svetainėje – genetikos, o kai valysi dantis vonioje – fizikos dėsnų.

– Fui... – be jokio dėkingumo sumurmėjo geriausias mano draugas.

Jaukiai susėdome virtuvėje, sušveitėme po dubenį kukurūzų dribsnių skaitydami matematikos formules, aš išties maniau, kad tai duos rezultatų.

Bet rezultatų nebuvo, todėl Mozė liko antriems metams.

– Po paraliais, – nuliūdaš.

– Nieko baisaus, mes vis tiek liksime geriausi draugai, – ramino Mozė ir padovanojo man mažulytę puošniąją streliciją, kurią buvo išauginęs iš pūkuotos oranžinės sėklėlės.

– Maždaug per aštuonioliktąjį tavo gimtadienį, jeigu viskas gerai klosis, ji pražys pirmą kartą, – pažadėjo jis šypsodamasis ir atsargiai pastatė gėlytę šalia mamutmedžio, kuris pastaruoju metu augo lėčiau. Iki pažymėtos vietos, kai mudu turėtume važiuoti į Italiją, buvo dar toli gražu.

– O kai ji pražys, mudu pasibučiuosime, – pasiūlė Mozė, iš šono dėbtelėjęs į mane.

Aš nieko neatsakiau. Jau anksčiau kirbėjo įtarimas, kad Mozė šiek tiek mane įsimylėjęs. Bet vargu ar jis buvo tas, kurį būčiau norėjusi pabučiuoti. Tiesiog jis buvo Mozė, geriausias draugas.

Geriausias mano draugas putliu, strazdanotu veidu ir visuomet pašiauštais neklusniais plaukais.

Su Moze buvo galima auginti neįprastus atogrąžų augalus, lakstyti miške, valandų valandas gulėti tarp saulėgrąžų ir dainuoti senas bitlų dainas.

Bet neįsivaizdavau, kaip galėčiau su juo bučiuotis.

Dienomis būdavau visai normali. Grodavau su Moze saksofonu, eidavau su juo į kiną, į miestą arba į mišką. Kartais ištisas valandas žiūrėdavome filmus, kartu su herojais kartodavome žodžius filmuose apie Vinetu ir kartu verkėdavome, kai Vinetu mirdavo. Bet naktimis aš tapdavau kita Serafina Džiordano, labai ypatinga Serafina Džiordano.

Naktimis būdavau graži, mylima, ir mane mylėdavo ne Mozė, o kiti berniukai.

Buvo karšta vasara, man suėjo keturiolika, ištisas savaites nė sykio nepalijo. Sakytum, karštas vasaros oras visiškai sustingo.

Tėvas vienas išvažiavo kelioms dienoms į Italiją, kad įsitikintų, ar viskas globos namuose kaip reikiant, o aš su mama, seseria ir senele vokiečių išvykome į pietų Prancūziją, kur senelė turėjo namelį prie jūros.

„Aš labiau noriu važiuoti su tėčiu į Italiją“, – buvau paprašiusi. Bet kažkaip nieko neišėjo.

Pastaruoju metu mano tėvai dažnai bardavosi.

Kartą, kai jiedu susiginčijo virtuvėje, mama metė į tėtį vazonėlį su bazilikais, o jis atsakydamas šveitė į ją kalen-

dorių nuo stalo. Aš buvau ką tik grįžusi iš mokyklos ir stovėjau koridoriuje. Nė nenumaniau, dėl ko jiedu barasi, ir tyliai nuėjau į savo kambarį.

Nejaugi gyvenime taip būna, kad ilgainiui žmonės liaujasi mylėję vienas kitą? O gal jie vis dar myli, net ir tada, kai rėkia ir mėto bazilikus?

Kelios dienos iki mums išvykstant į butą viršum mūsų įsikėlė nauja šeima.

– Mano vardas Ernestina, – prisistatė mergaitė, kurią vieną rytą sutikau laiptinėje. Buvo antra atostogų diena, Mozė jau buvo išvažiavęs į Airiją su tėvu.

– Aš – Serafina, – atsakiau smalsiai žvelgdama į Ernestiną.

Ji buvo šiek tiek už mane aukštesnė, turėjo lygius rudus plaukus, kurie sukosi galiukuose. Buvo lieknesnė už mane, krūtys mažos ir smailios, dailus pailgas veidas. Ji vilkėjo žydrus marškinėlius, iš po kurių matėsi plikas pilvas.

Ji tikrai buvo graži. Aš pati būčiau norėjusi tokia būti. Tokia, kokią naktimis matydavau save svajose.

– Mes ką tik atsikraustėme, mano kambarįje riogso bene tūkstantis dėžių. – Ernestina nusišypsojo. – Ar ir tu čia gyveni?

Aš linktelėjau.

– Puiku, – nudžiugo Ernestina.

– Bet už trijų dienų išvažiuojame atostogų, – prisiminiau tą pačią akimirką.

– Gaila, – nusiminė Ernestina. – Kiek tau metų?

– Keturiolika, – atsakiau aš.

– Ir man, – tarė Ernestina.

Paskui mudvi susitarėme, kad Ernestina palaistys mano mamutmedį ir streliciją, kol aš būsiu išvykusi.

Plakančia širdimi lydėjau ją akimis, kol ji nustriksėjo laiptais žemyn. Gal ji taps pirmąja mano drauge Vokietijoje.

Ta mintis buvo maloni.

Pietų Prancūzijoje praleidome tris karštas savaites. Tėvas pas mus neatvažiavo. Jis liko Italijoje ir aplankė keletą senų draugų. Mama ir mano senelė vokiečių sėdėdavo nedidukėje mūsų vasarnamio terasoje, gurkšnodavo raudonąją vyną, valgydavo brusketas su alyvuogėmis ir jo, regis, nė kiek nepasigedavo.

Marija paplūdimyje susipažino su trimis mergaitėmis ir visą laiką leido su jomis.

– Kas tau, Fina? – keletą kartų pasiteiravo senelė. – Kodėl sėdi kaip prikalta? Eitum pasivaikščioti su Marija ir mergaitėmis į pajūrį. Jos atrodo labai mielos.

Aš papurčiau galvą ir likau kur buvusi. Kaitra varė mane iš proto. Man trūko Mozės. Ir tėvo. Be to, klaikiai nusvilau saulėje, nors visuomet pasitėpdavau kremu. Tai dėl mano odos. Bjaurėdamasi apžiūrinėju šviesią savo rankų ir kojų odą. Atrodžiau kaip apvali rausva krevetė. Šlykštu.

Kodėl Marija tokia daili ir liekna? Kodėl būtent aš panaši į mamą? Mama buvo drūta raudonplaukė su šviesia strazdanota oda. Bet ji buvo linksma, patenkinta ir len-

gvai žiūrėjo į gyvenimą. Mano tėvas buvo lieknas, tamsių akių ir plaukų. Bet jo požiūris į gyvenimą buvo gan sudėtingas, jis nuolat turėdavo rūpesčių ir prisidarydavo problemų.

Ir kodėl visi tie pranašumai ir trūkumai taip neteisingai pasiskirstė man ir Marijai? Kodėl Marija liekna, graži, linksma ir patenkinta? Kodėl aš stora, blyški, o gyvenimas man atrodo sudėtingas ir sunkus?

Prislėgta baigiau valgyti praplėštą žemės riešutų maišelį.

– Na, nekimšk visą laiką to nesveiko maisto, – papurtė galvą senelė.

Pajutau, kad ima skaudėti galvą, grįžau vidun ir įsijungiau mažąjį televizorių. Susierzynusi perjunginėčiau programas, bet neradau nieko, kas mane būtų tikrai sudominę. Vis tiek likau sėdėti priešais mirguliuojantį televizoriaus ekraną. Galvoje buvo tuščia. Lauke girdėjau vėjo ošimą, daugybę tolimų balsų ir prie terasos augančios palmės šnaresį.

Mane vis dar pylė prakaitas. Namuose karštas oras nė nejudėjo. Mano marškinėliai buvo prilipę prie kūno. Susierzynusi nusitraukiau juos per galvą. Tą vasarą neišėjau laukan vienu maudymosi kostiumėliu.

Filme, kurį kaip tik žiūrėjau, taip pat buvo vasara. Trys gražios mergaitės sėdėjo paplūdimy ir kikendamos stebėjo berniukus, kurie plūkėsi vandenyje su banglentėmis. Viena iš tų mergaičių buvo panaši į Mariją, o kita man priminė Ernestiną, naująją kaimynę. Trečioji atrodė lyg vienos ir kitos mišinys.

Kodėl aš taip neatrodau? Akimirką prisiminiau tuos laikus, kai gyvenau Italijoje. Mūsų namuose, svetainėje ant sienos kabojo nuotrauka iš tų laikų. Anuomet aš dar buvau graži. Italijos saulė įstengė per ilgą laiką nurusvinti man odą, be to, anuomet buvau beveik tokia pati liekna kaip Marija.

O argi senjoras Vitorio, mūsų kaimo meras, nesakydavo vien malonių žodžių, kai jį sutikdavau? Šviesi mano oda ir šviesūs plaukai jam buvo gražu, gražu ir ypatinga. Jis vadindavo mane *la bambola d'oro*, „auksine lėlyte“.

Bet visa tai buvo seniai.

Kodėl aš nuo tų laikų taip sustorėjau?

Svėriau beveik šešiasdešimt penkis kilogramus.

Marija svėrė keturiasdešimt.

Mudvi skyrėmės dvidešimt penkiais kilogramais! O tarp mūsų buvo tik dvejų metų skirtumas.

Nervingai perjunginėjau kanalus toliau. Viename prancūzų kanale ant svarstyklių stovėjo stora, labai išblyškusi ir bjauri moteriškė, taliją apsijuosusi matavimo juosta ir nutaisiusi nelaimingą veidą. Nieko nuostabaus, ji atrodė klaikiai ir atstumiančiai. Kūnas aplipęs riebalais, kurie kadaravo aplink susiraitę storomis, bjauriomis dėšromis. Negalėjau atitraukti nuo jos akių. Štai kuo pavirsta storuliai! Toji moteriškė guodėsi prancūziškai – nesupratau nė žodelio. Paskui, kiek galėjau nutuokti, graži liekna moteris jai aiškino, kaip kažkokių rausvų syvų dėka, kuriuos ji demonstravo prieš kamerą, kiekviena galinti tapti liauna ir daili.

Reklaminė laida, visiška nesąmonė.

Vėl perjungiau kanalą ir apsidžiaugiau, kad neberekės žiūrėti į tą storą ir bjaurią prancūzę.

Ten, per prancūzišką muzikinį kanalą, – Robis Viljamsas, mėgstamiausias mano dainininkas. Koks jis gražus. Ir koks gražus jo kūnas. Žiūrėdama į Robį Viljamsą atplėšiau ir ištuštinau visą traškučių pakelį – šiaip jau buvau ketinusi suvalgyti jį kitą dieną. Paskui jis uždainavo mano mėgstamiausią dainą „Feel“, staiga iš publikos ant scenos užtraukė vieną merginą ir ją pabučiavo. Jos plaukai buvo ilgi, tamsūs, o liemuo plonytis, ji taip pat buvo graži. Gerai šalia jo atrodė. Lieknas jos kūnas prigludo prie jo liekno kūno.

Tokios merginos kaip aš jis niekada nebūtų užsikėlęs ant scenos, buvau tuo tvirtai įsitikinusi.

Greitai perjungiau kitą kanalą.

Pasitikrindama uždėjau ranką ant savo pliko ir prakaituoto liulančio pilvo. Koks jis minkštas ir apvalinas. Pūpso kaip kalnas virš šlaunų, kurios irgi aptekusios lašiniiais. Susierzinusi sugniaužiau tuščią traškučių pakelį ir numečiau į kambario kertę. Tada ir vėl susiradau kanalą su trim dailiom merginom.

Per vieną iš reklaminių pertraukėlių nuslinkau į mažutį vasarnamio vonios kambarėlį ir įdėmiai apžiūrėjau save priešais veidrodį, kabantį ant vidinės durų pusės. Dviejoje vietose jis buvo įskilęs, bet vis tiek save gerai mačiau, pernelyg gerai.

Vilkėjau pernykštį turkio spalvos maudymosi kostiumėlį. Anais metais jis man dar tiko. Dabar kelnaičių gu-

melės buvo giliai įsirėžusios į sėdynės odą. Kodėl aš taip išstorėjau pastaruojų metu?

Ir krūtys išdidėjo. Pilvas atrodė negražiai. Ne taip, kaip turėtų atrodyti. Buvo ne toks kaip Marijos. Ir ne toks kaip tų merginų per televiziją.

„Prakeikimas“, – sumurmėjau aš.

Tada ir nusprendžiau numesti svorio.